

1. Bu çözüm kitapçığında 75 sorunun çözümü vardır.

1. İki nokta arasındaki eğim yükselti farkının uzaklığa bölünmesiyle elde edilir. Çıkan sonuç eğim yüzde olarak istenmişse 100 ile binde olarak istenmişse 1000 ile çarpılır. (Yükseltiler metre olarak verildiği için, uzaklığında metre olarak alınmasına dikkat edilmelidir)

$$\frac{200}{40.000} \times 1000 = 5$$

CEVAP A

2. Süblimasyon buz kütlelerinde oluşan, sıvı hale geçmeden doğrudan buharlaşmayı ifade eden kavramdır.

CEVAP D

3. Düzlem projeksiyonlarda merkezden uzaklaştıkça bozulma artar. Grönland Kuzey Kutup Noktası daha yakın olduğu için bozulma oranı da en az o alanda olacaktır.

CEVAP A

4. Hava kütlelerinin orografik nedenlerle, cephe sistemlerine ve alçak basınç alanlarına bağlı olarak yükselici hareketler çok hızlı olduğu zaman şiddetli sağanak yağışlar, gök gürültüsü, şimşek ve hortum olayları meydana gelebilir. Bu olaya oraj (boran) adı verilir. Genellikle soğuk cephe daha hızlı hareket eder. Soğuk cephenin sıcak cepheye yetişerek birleşmesi ile oluşan cepheye oklüzyon cephesi ya da oklüzyon adı verilir Frontal siklonlarda ilk dalga hareketinin oluşumuna pertürbasyon (deformasyon) denir. Cephe oluşumuna frontojenez, cephenin ortadan kalkmasına frontoliz denir.

CEVAP D

5. Sorudaki öncülde verilen bilgiler hissedilen sıcaklık kavramını açıklamaktadır.

CEVAP A

6. Determinizm (çevreci): doğal çevrenin insan üzerinde etkili olduğunu, değiştirilemeyeceğini savunan görüş,
Possibilizm (insancı): İnsanın doğal çevre üzerinde etkili olduğunu savunan görüş.

Pronatalist: Doğum yanlısı, nüfus artırıcı görüş

Probabilizm (Olabilircilik): Determinizm ve possibilizmi sentezleyerek birleştiren görüş.

Yeryüzünü şekillendiren iç ve dış kuvvetlerin işleyişlerinin bugünküne benzemesine aktüalizm (uniformitarianizm) denir.

CEVAP C

7. Sıcak karalar üzerinde oluşan yükselici hava hareketlerinde sıcaklık giderek düşer ve yoğunlaşma belirli bir yükseklikte başlar. Bu yüzden bulut oluşumu ve yağışın artmasıyla yağış oluşumu görülür, sis oluşmaz.

CEVAP A

8. Şekilde verilen tabakaların arasına sokularak orada kubbeleşmeye neden olan mantar biçimli intrüziflere lakolit adı verilir.

CEVAP C

9. Watt kıyılarının buzul topografyası ile ilgisi yoktur. Gel – git genliğinin yüksek olduğu yerlerde sular yükseldiğinde deniz, sular alçaldığında kara durumuna geçen kıyılardır.

CEVAP A

10. Regressif (kalıntı – relikt) endemitler: Bir bölgede geniş bir alanda yaygın olan bitkilerin, iklim değişmelerine bağlı olarak ortadan kalkması sırasında uygun koşullara sahip dar bir alanda kalmasıyla oluşan bitkilerdir.

CEVAP D

11. Eksfoliasyon (kavlama) kayaların soğan kabuğu ve katmanları gibi soyulmasıdır. Fiziksel ayrışma şeklinde gerçekleşen bir olaydır

CEVAP C

ÖABT - COĞRAFYA

12. Günz, Mindel, Riss ve Würn Kuvaterner'de yaşanan buzul dönemleridir. Jura ise Mezozoyik'e ait bir alt devirdir.

CEVAP E

13. Kimyasal tortul kayalar, suda eriyik tuzların ve minerallerin kimyasal süreçler sonucunda çökmesiyle oluşurlar ve bu nedenle bazen çökeller olarak da adlandırılırlar. Çökkelmenin temel şartı, maden tuzları içeren suyun aşırı doygunluğa erişmesidir. Kalsit, kalker (kireç taşı), jips (alçı taşı), kayatuzu, Anhidrit, traverten, dolomit, sileks(çakmak Taşı) önemli örneklerdir. Turba ise organik tortul kayalardandır.

CEVAP E

14. Çöküntü depremler, yer altında bulunan tuz, jips gibi suda kolay çözünen minerallerin eriyerek meydana getirdiği boşlukların çökmesiyle meydana gelen depremlere çöküntü depremleri denir. Etki alanları dardır. Daha çok Akdeniz çevresindeki ülkelerde etkilidir.

CEVAP B

15. Karbon, azot, oksijen ve fosfor döngüye sahip oldukları için tek yönlü akış göstermezler. Ancak enerji akışı tek yönlü gerçekleşmektedir.

CEVAP E

16. Tür: Ortak bir atadan gelen çiftlikleştiklerinde verimli döler meydana getirebilen bireylerdir.

Popülasyon: Belirli bir bölgede yaşayan aynı türe ait bireyler topluluğudur.

Komünite: Belirli bir bölgede bulunan canlı ve cansız varlıkların oluşturduğu sistemdir.

Biyom: Kendilerine özgü iklimi, bitki örtüsü ve hayvan toplulukları bulunan bölgelerdir.

Biyosfer: Yeryüzünün, üzerinde yaşam bulunan bölgeleridir.

Dolayısıyla biyom ve biyosfer de canlı çeşitliliği daha fazladır.

CEVAP E

Deneme Sınavı 6 - Çözümleri

17. Ekvatorial iklim bölgesinde yağış ve sıcaklığın fazla olmasına bağlı olarak tropikal yağmur ormanları biyomunu oluşturan ağaçların üzerinde epifitik bitkilere daha fazla rastlamak mümkündür.

CEVAP D

18. Regosoller volkanik arazilerde daha çok tüfler üzerinde ve kumlu depolar üzerinde oluşan azonal topraklardır.

CEVAP B

19. Aral Gölü havzasında kurak iklim özelliği görülür. Sovyetler Birliği döneminde Gölü besleyen Seyhun ve Ceyhun Nehirlerinden pamuk tarımında sulama amacıyla çok fazla su alınarak kullanılmış böylece Aral Gölü yeterince beslenemediği için kurummuştur.

CEVAP C

20. Fosil sular: Tortullaşma sırasında tabakalar arasında kalan sulardır.

Meteorolojik (vados) Sular: Yağmur, kar, dolu, akarsu, göl, buz ve benzeri kaynaklardan yeraltına sızan sulardır.

Geçirimsiz tabakaların üzerinde arasında yer alan yer değiştirebilen akiferlere serbest akiferler, geçirimsiz tabakalar arasında hapsedilmiş akiflere tutuklu akiferler, serbest akifere göre daha yüksekte yer alan geçirimsiz tabakanın üstündeki genellikle daha küçük akifere tünemiş akifer denir.

Yeraltında magmanın soğuyarak katılaşması sırasında oluşan sulara jüvenil (magmatik-gün deşmemiş) sular denir.

CEVAP D

21. Belirli bir alandaki (bölge, ülke, yöre gibi) coğrafi olayları ele alan öğrenme alanı Mekansal Sentezdir.

CEVAP C

22. Bernhardus Varenius, "Coğrafya Çifttir" diyerek ilk kez coğrafyayı Özel Coğrafya ve Genel Coğrafya olarak ayırmış, çalışmalarını Geographia Generalis (Genel Coğrafya) adlı eserinde toplamıştır.

CEVAP D

ÖABT - COĞRAFYA

23. De facto yönteminde nüfus insanların sayım gününde bulunduğu yere göre belirlenir. De jure yönteminde nüfus sürekli oturduğu (ikamet ettiği) yere göre belirlenir. Ancak günümüzde gelişmiş ülkelerde nüfus herhangi bir günde sayılmamakta, nüfusa ilgili değişiklikler bilgisayar ortamında sürekli olarak belirlenmektedir. Türkiye’de 2007 yılından itibaren Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi (ADENKS) ile nüfus bilgileri sürekli olarak güncellenmekte ve her yıl 31 Aralık tarihine göre yapılan değerlendirmeler TÜİK tarafından yayınlanmaktadır.

CEVAP D

24. Tavanı geniş olan piramitlerde ölüm oranı düşük ve yaşlı nüfus fazla olduğu için medyan yaşın yani yaş ortalamasının daha yüksek olduğu söylenebilir.

CEVAP E

25. Neolitik Çağ’da (Yeni Taş Çağı) tarım etkinlikleri başladı buna bağlı olarak yerleşik hayata geçildi, ihtiyaç fazlası ürünlerin ticareti takas şeklinde başladı.

CEVAP C

26. Soruda ortaya konulan görüşler Thomas R. Maltus’a aittir. (Maltus Teorisi)

CEVAP A

27. TANAP hattı Azerbaycan, Gürcistan, Türkiye, Yunanistan üzerinden İtalya’ya ulaşmaktadır. Ermenistan bu boru hatlarının geçtiği bir ülke değildir.

CEVAP E

28. Avrupa’da eskiden yaz mevsiminde sürülerin çobanlar tarafından yüksek yerlerdeki otlaklara götürülmesi şeklinde yaptıkları faaliyetlere transhüman denilmektedir. Transhüman Türkiye’deki yaylacılığa benzetilebilir

CEVAP E

29. Alpinizm dağcılık anlamında kullanılan bir kavramdır. Dağa tırmanma rekreasyon amaçlı ya da bilimsel amaçlı olarak yapılmaktadır. Kavram Alp Dağları’nda yapılan dağcılık olarak kullanılmış, sonradan genel bir kavram halinde kullanılmaya başlanmıştır.

CEVAP A

Deneme Sınavı 6 - Çözümleri

30. Geminin kendi ağırlığı, su, yakıt, kumanya ve tüm aksamı ile taşıyabileceği yükün toplam ağırlığı detweyt tonaj olarak ifade edilir. (Detweyt tonaj ile deplasman tonaj arasındaki fark light ship – boş gemi ağırlığıdır.)

CEVAP E

31. Kara Hakimiyeti, Deniz Hakimiyeti ve Hava Hakimiyeti Teorileri ile ilgili olarak “Jeostratejik ve jeopolitik bölgelerin ayrılmasında kesinlik yoktur. Bu bölgeler değişim içinde olan Dünya’nın koşullarına bağlı olarak değişebilmektedir.” görüşünü savunan teorisyen Saul Cohen’dir.

CEVAP B

32. Ekstansif tarım (kaba tarım) geniş alanlarda doğal koşullara bağımlı olarak yapılan tarım yöntemi olduğu için dalgalanmada oldukça yüksketir.

CEVAP D

33. Ramsar Sözleşmesi Su Kuşları Yaşama Ortamı Olarak Uluslararası Öneme Sahip Sulak Alanların Korunmasını kapsamaktadır.

CEVAP D

34. Manavgat yatak derinliğinin fazla olmasına bağlı olarak diğer akarsular kadar sel ve taşkın olayı gerçekleştirilmemektedir.

CEVAP E

35. UNESCO tarafından 2013 yılında Türkiye’nin ilk, dünyanın 58. Jeopark Alanı olarak ilan edilen yöre Manisa ilinde 300 km² genişliğinde Kula Volkanik Yöresidir.

CEVAP D

36. Dünya’nın en büyük resifleri Avustralya’nın kuzeydoğusunda yer almaktadır.

CEVAP A

ÖABT - COĞRAFYA

37. Demiryolunun bulunduğu sınır kapıları

Kapıkule - Bulgaristan

Pazarköy - Yunanistan

Kapıköy - İran

Akkaya - Ermenistan

Nusaybin - Öncüpınar - Mürşitpınar - Ceylanpınar - Akçakale - Suriye

CEVAP C

38. Yozgat, Konya Ovası sulama projesi içinde yer almaktadır.

CEVAP D

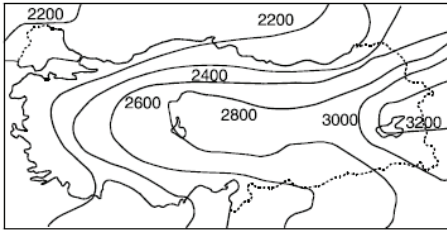
39. Grönland Danimarka'ya bağlı özerk bölge konumunda bir adadır. Avrupa Birliği'nin balıkçılıkla ilgili kriterlerine uymak istemediği için özerklik elde ettikten sonra referandumla alınan karar sonucunda birlikten ayrılmıştır.

CEVAP D

40. Buğday yetiştirilmesi, keçi - koyun gibi hayvanların evcilleştirilip beslenmesi Birinci Tarım Devriminin, Demir sabanın ve atın tarımda kullanılması İkinci Tarım Devriminin, Biyoteknolojik yöntemlerin uygulanması ve Plantasyon tarımının geliştirilmesi Üçüncü Tarım Devriminin yaşanmasını sağlayan özelliklerdir.

CEVAP E

41. Türkiye kalıcı kar haritası



Haritaya göre Türkiye'nin her yerinde kuzeye gidildikçe kalıcı kar sınırının alçaldığı doğru değildir. Hatay'dan Sinop'a gidildiğinde kalıcı kar sınırı yükselmekte, sonra alçalmaktadır. Aynı şekilde Muğla'dan Ege Denizi ve Marmara Denizi boyunca Sinop'a doğru gidildiğinde kalıcı kar sınırı değişmemektedir.

CEVAP E

Deneme Sınavı 6 - Çözümleri

42. 1985 yılında ekonomiyi iyileştirmek için uygulamaya konulan Glasnost (açıklık - şeffaflık) ve Perestroyka (yeniden yapılanma) politikalarının uygulanmasını sağlayan Sovyetler Birliği Lideri Mihail Gorbaçov'dur. Boris Yeltsin aynı dönemde Rusya Devlet Başkanıdır.

CEVAP A

43. Orta Doğu ülkeleri genellikle önemli tarımsal üretim alanlarına sahip değildir. Altın ve elmas bakımından da zengin değildir. Orta Doğu ülkelerinde çatışmaların temel nedenleri ekonomik ve dini nedenlerdir;

- Zengin petrol ve doğalgaz yataklarına sahip olması
- Önemli dini merkezlerin bulunması

CEVAP C

44. Balkan ülkeleri; Arnavutluk, Bosna - Hersek, Bulgaristan, Karadağ, Kosova, Makedonya, Yunanistan, Hırvatistan, Romanya, Sırbistan, Slovenya ve Türkiye'dir. Çek Cumhuriyeti Balkan Ülkelerinden biri değildir.

CEVAP B

45. İkinci Dünya Savaşından sonra Almanya Doğu Almanya ve Batı Almanya olarak bölünmüş 1990 yılında tekrar birleşmiştir. Sovyetler Birliği (Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği) 1991 yılında dağılmıştır. Yugoslavya'nın dağılması ile Slovenya, Hırvatistan, Makedonya, Bosna - Hersek, Sırbistan ve Karadağ bağımsızlığını kazanmıştır. Çekoslovakya'nın dağılması ile Çek Cumhuriyeti ve Slovak Cumhuriyeti bağımsızlığını kazanmıştır. Bu ülkelerin ayrılması, Almanya'nın bölünüp tekrar birleşmesi ile yeni kurulan ülkeler arasında göçler yaşanmıştır. Fransa'da böyle bir göç olmamıştır.

CEVAP D

46. 2015 yılındaki liderler zirvesi Türkiye'de yapılmıştır.

CEVAP A

47.

Türkiye'yi İlgilendiren Başlıca Sorunlar**Doğrudan Türkiye'yi İlgilendiren sorunlar:**

- Irak sorunu
- Kıbrıs sorunu
- Ege Denizi'ndeki kıta sahanlığı sorunu
- Batı Trakya sorunu
- Su sorunu (Fırat ve Dicle)
- Ermeni sorunu (Tehcir)
- Suriye'de yaşayan iç karışıklıklar

Dolaylı Yoldan Türkiye'yi İlgilendiren sorunlar:

- Ortadoğu'da yaşayan sorunlar (İsrail-Filistin sorunu, Libya, Mısır ve Tunus gibi ülkelerde yaşayan iç karışıklıklar vb)
- Makedonya sorunu
- Kosova sorunu
- Bosna-Hersek sorunu
- Kafkasya'daki sorunlar (Ermenistan'ın Karabağ'ı işgali, Gürcistan'ın Güney Osetya'yı işgali vb)
- Afganistan sorunu

CEVAP C

48. Masif araziler Paleozoik'te meydana gelmiştir.

CEVAP E

49. Ülkemizde üretilen enerjinin en çok kullanıldığı yerler sırasıyla:

1. Sanayi
2. Konut
3. Ticarethane
4. Resmi daire
5. Sokak Aydınlatması

CEVAP C

50. Ülkemiz 2016 yılında Bakanlar Kurulu kararınca ileri-geri saat uygulamasını ortadan kaldırmış ve artık yıl boyunca III.saat dilimi ayar boylamı olan lğdır tek bir boylamın yerel saati ortak (ulusal) saat olarak kullanmıştır ve tek bir saat diliminin ayar boylamını yıl boyunca kullanılmaktadır.

CEVAP C

51. Soruda verilen tüm unsurlar bir noktaya güneş ışınlarının düşme açısını etkilemektedir.

CEVAP E

52. Soruda verilen özellikler Akdeniz iklimine aittir.

CEVAP B

53. Türkiye'de bor, krom, bakır ve mermer gibi kaynakların rezervi olarak oldukça fazladır. Ancak boksit rezervi yeterli değildir. İhtiyaç ithalat yoluyla karşılanır.

CEVAP E

54. Aynı iklim bölgesinde yer alan Konya ve Aksaray'da benzer tarım ürünlerinin yetişmesine bağlı olarak tarıma dayalı iç ticaretin gelişeceği söylenemez.

CEVAP D

55. Kıyı çizgisinin değişmesinde akarsu aşındırmasından daha çok akarsu biriktirmesi etkili olmaktadır. Akarsular aşındırmayı daha çok kıyı da değil yatağının kaynak noktasına yakın alanlarında meydana getirirler.

CEVAP E

56. Sıcaklık artışına bağlı olarak atmosfer basıncında azalma meydana gelecektir. Çünkü sıcaklık ile basınç ters orantılıdır.

CEVAP D

57. Yükseltinin farkının fazla olduğu alanlarda kullanılan renk tonu da fazla olmaktadır. Dolayısıyla haritada işaretlenmiş alanlardan III nolu alanda yükselti farkı oldukça fazladır.

CEVAP C

58. Kırıkkale'de bulunan petrol rafinerisi hammadde ihtiyacını özellikle boru hatları vasıtasıyla bölge dışından karşılamaktadır.

CEVAP D

59. Avusturya'da sahip olduğu coğrafi koşullara bağlı olarak tsunami olayına rastlanılmamaktadır.

CEVAP E

60. Kızılağaç nemli bölgelerde oluşan bitki türü olduğu için sorudaki açıklamaya örnek olarak gösterilemez.

CEVAP E

ÖABT - COĞRAFYA

61. I. Varsayımsal (hipotetik düşünme) ile ilgilidir.
II. Analitik düşünme ile ilgilidir.
III. Karşılaştırma, harita okuma becerisi ile ilgilidir.
CEVAP: A
62. A) Konum demografiyi etkiler.
B) Konum yıllık sıcaklığı etkiler.
C) Konum yağışı etkiler.
D) Konum hava kirliliğini etkiler.
E) Konum jeolojik yapıyı etkilemez. Jeolojik yapı haritadaki konum ile /fiziki, göreceli vb.) konumlar ile bağlantılı değildir.
CEVAP: E
63. Karbon yakıtlar, azalan tatlı su kaynakları, GDO'lu gıdalar, gelir dengesizliği günümüz dünya sorunlarının neden bileşkeleleridir.
CEVAP: C
64. Muson ikliminde yazlar yağışlı, kışlar kuraktır. Bunun tam tersi iklim rejimi "Akdeniz iklimidir." Bunun en tipik örneğinde Antalya'dır.
CEVAP: A
65. I. Tarım ürünleri jeolojik süreçlerle ilgili dolaylı kanıttır.
II. Madenler jeolojik süreçlerle ilgili doğrudan kanıttır.
III. Fosiller jeolojik süreçlerle ilgili doğrudan kanıttır.
IV. Fosiller jeolojik süreçlerle ilgili doğrudan kanıttır.
CEVAP: E
66. Coğrafya dersi projeleri Panel, makale, dijital sunu, afiş, poster, form gibi farklı formlarda gerçekleştirilerek ürün olarak sunulabilir.
CEVAP: E
67. A. Yansıtıcı düşünme becerisi ile ilgilidir.
B. Yansıtıcı düşünme becerisi ile ilgilidir.
C. Yansıtıcı düşünme becerisi ile ilgilidir.
D. Kavrama (anlama) düzeyi bilişsel beceriler ile ilgilidir.
E. Yansıtıcı düşünme becerisi ile ilgilidir.
CEVAP: D

Deneme Sınavı 6 - Çözümleri

68. Yapılandırılmış grid planlaması formül ile yapılır.

$$\text{Öğrenci puanı: } \left[\left[\left(\frac{C_1}{C_2} \right) - \left(\frac{C_3}{C_4} \right) \right] + 1 \right] \times 5$$

CEVAP: D

69. A. Nedensel ilişki söz konusudur.
B. Hiyerarşik ilişki söz konusudur.
C. Nedensel ilişki söz konusudur.
D. Nedensel ilişki söz konusudur.
E. Nedensel ilişki söz konusudur.

CEVAP: B

70. Nüfus piramidi nicel veriler sunar. Kavram haritası ile nicel veriler ifade edilemez. Oysa sütun grafiği ve daire grafiği ile nicel veriler ifade edilebilir.

CEVAP: C

71. İnanmadığı görüşleri dini mantıksal analizlere savunma münazara ile ilgilidir. Formda bireyler inandığı görüşlerini savunurlar.

CEVAP: D

72. Öğrencinin cevabı bir kavram yanılgısıdır. Sadece ekinokslarda ekvatora dik gelir. Yıl boyunca yengeç ve oğlak dönenceleri arasında salınım görülür.

CEVAP: E

73. Ven şemalarında nedensel ilişkiler kurulamaz. Kavramların birbiri ile işlem/kaplam yönünden ilişkisi gösterilebilir.

CEVAP: A

74. Klimatoloji haritası bu olaydaki tek nedene odaklanır. Oysa balık kılıcı bu olayın çoklu nedenselliğini gösterebilir.

CEVAP: E

75. Programlı öğretim bireyselleştirilmiş öğretim modelidir. Ve bu yöntemle kavram karikatürleri uyumlu değildir. Kavram karikatürlerinde temel eksen sınıf içi tartışmadır.

CEVAP: C